

REGLER KRONIKK OG DEBATT ♦ Kronikk: Maks 6.000 tegn. Hovedinnlegg: Maks 3.500 tegn. Innlegg og replikk: Maks 2.000 tegn. Kort sagt: Maks 1.200 tegn NB: Alle mål inkluderer mellomrom ♦ Vi foretrekker innlegg på e-post. ♦ Innlegg må signeres med fullt navn og presentasjon. Oppgi adresse og telefon. Legg gjerne ved bilde av deg selv. ♦ Redaksjonen forbeholder seg rett til å forkorte. ♦ Innsendte manus blir ikke returnert. ♦ Vårt Land betinger seg retten til å arkivere og utgi alt stoff i avisen i elektronisk form i eget arkiv eller andre databaser Vårt Land har avtale med. ♦ Vårt Land har også et eget debattforum på nett, verdidebatt.no. Bidra gjerne med egne innlegg eller kommentarer til andres.

GRUNNLAGET FOR POLITIKKEN: Det er ingen tvil om at det trengs et politisk parti som tar utgangspunkt i en kristen verdensanskuelse. Likevel synes jeg stadig å kjenne på at det er en kamp for å beholde fokus, også internt i KrF, skriver Stian Lavik. Bilde fra landsmøtet i 2013.

Foto: Erlend Berge

Kan et foster erstattes?

Det er selvfølgelig ikke tidsdimensjonen som er avgjørende.

SORTERING

AKSEL BRAANEN STERRI

Stipendiat i filosofi ved Universitetet i Oslo

Vårt Land-kommentator Håvard Nyhus hiver seg inn i debatten om Downs syndrom og forsøker å angripe meg der det smerter mest. Han anklager meg, en stipendiat i filosofi, for å begå «flere logiske brølere».

Hans primære poeng er at mitt forsvar for kvinners rett til å ta abort etter uke 12, dersom de får påvist at barnet har Downs syndrom, hviler på et problematisk premiss om at fosteret kan erstattes.

Evner ikke å identifisere. Nyhus har selvfølgelig rett i at det å erstatte et foster med et annet ikke er like uproblematisk som å erstatte en bil med en annen, men han evner ikke å identifisere hvor problemet ligger.

Problemet er ifølge Nyhus at når avgjørelsen om abort tas, foreligger det ikke et annet friskt foster som kan erstatte fosteret med Downs syndrom. Men det er selvfølgelig ikke tidsdimensjonen som er avgjørende. Om du avslutter budrunden på et hus fordi du heller vil spare pengene og kjøpe et annet om noen måneder, så er det ikke en logisk brøler å påstå at det andre huset fungerer som en erstatning for det andre.

Ikke tilfelle. Det vi reagerer på her er ikke tidsdimensjonen, men sammenlikningen mellom et hus eller en bil og et foster. Ved å sitere løsrevne ord fra teksten min får Nyhus det til å framstå som om jeg tar lett på problemstillingen. Det er ikke tilfelle.

Jeg sier for det første at det å ta abort «av hensynet til det mennesket som skal settes til verden», slik jeg tror mange kvinner gjør i dag, «på et vis er [...] absurd». Det «potensielle menneske som aborteres bort vil ikke glede seg over beslutningen. Nær uansett hvor ille en forestiller seg at et liv med Downs syndrom er, så er det et liv verdt å leve.»

Ved å sitere løsrevne ord fra teksten min får Nyhus det til å framstå som om jeg tar lett på problemstillingen. Det er ikke tilfelle.

Aksel Braanen Sterri

Kan erstattes. Skal kvinnen kunne erstatte et foster med et annet, må vi mene at fosteret kan erstattes. Som jeg skriver: «Hvis en mener at fosteret er et verneverdig liv allerede fra unnfangelsen,

er det vanskelig å kjøpe kvinnens argument om at hun tar abort og prøver på ny for barnets beste; men da er det samtidig vanskelig å forsvare abort annet enn i ekstreme tilfeller.»

Et alternativ er å si at fosteret kan er-

Å leve i kjærlige relasjoner med familie, kjæreste og venner, er sentrale ingredienser i et godt liv.

Aksel Braanen Sterri

stattes før uke 12, for enhver grunn, slik loven om selvbestemt abort tillater, men at fosteret etter uke 12 utvikler seg til noe som ikke kan erstattes. Men dette virker lite plausibelt, for det er vanskelig å peke på moralsk relevante egenskaper som utvikler seg mellom uke 12 og 20.

I mine øyne taler de beste argumentene for at et foster ikke bør anses som noe annet enn en potensiell person, og at det dermed bør kunne erstattes.

Som ligger i potten. Men da oppstår et annet spørsmål: Om du får vite at ditt kommende barn vil få en psykisk utviklingshemming, gir dette grunn til å erstatte det med et potensielt friskt barn? Det er det jeg har forsøkt å forsvare i denne runden i Minerva, og tidligere i Vårt Land og Morgenbladet. Det som ligger i potten er om kvinner skal få informasjon om fosterets egenskaper og om hun bør få lov til å ta abort viss egenskapen kvalifiserer for «alvorlig sykdom».

Det er i denne forbindelse jeg har hevdet at det er bedre å bli født uten en psykisk utviklingshemming enn med. «Dette er Sterris blindsoner», ifølge Nyhus. I hans forståelse er det nemlig ikke kognitive evner som avgjør om vi lever gode liv.

Jeg tar gjerne selvkritikk på at jeg har formulert meg uklart på dette området.

Gjør at livet begrenses. Mitt poeng er altså ikke at et liv som filosof er det eneste rette. Å leve i kjærlige relasjoner med familie, kjæreste og venner, er sentrale ingredienser i et godt liv. Et liv i tett kontakt med naturen og det fysiske arbeidet kan være like meningsfullt som et liv foran bøkene.

Det jeg påstår er dette: Aldri å utvikle kognitive evner utover barnets gjør at livet begrenses. Det bør vi vedgå.

Det står imidlertid ikke i veien for at vi bør gjøre mer enn det vi gjør i dag for personer som trenger ekstra støtte for å leve så gode liv som de fortjener. Det bør vi gjøre.

”

Vi må vise at det er den verdibaserte ideologien vår som gir oss vår eksistensberettigelse.

skattepolitikk, god miljøpolitikk, og et KrF som er et annerledes alternativ. Enpolitikk som lar den kristne nestekjærligheten prege politikken, også når kjærligheten gir begrensninger i trygge rammer, er en god politikk. En politikk som for alvor tar utgangspunkt i det kristne livssynet vil også bli tvunget til å ta kristelig nestekjærlighet, menneskesyn og forvalteransvar på alvor. Det er der vi skal være, det er der Kristelig Folkeparti trengs.

Vår eksistensberettigelse.

Dersom vi mener alvor med å være et annerledes alternativ, dersom vi mener at kristelige verdier er et godt fundament å bygge samfunnet på, så må vi blankpusse vår ideologiske profil og være tydelige i verdispørsmål.

Og selv om både skattepolitikk og miljøpolitikk er viktig, må vi vise at det er den verdibaserte ideologien vår som gir oss vår eksistensberettigelse.

(Artikkelen ble først publisert på Kristendemokratis forum.)